

Sector **Handel**

Oktober 2023

Inhoud

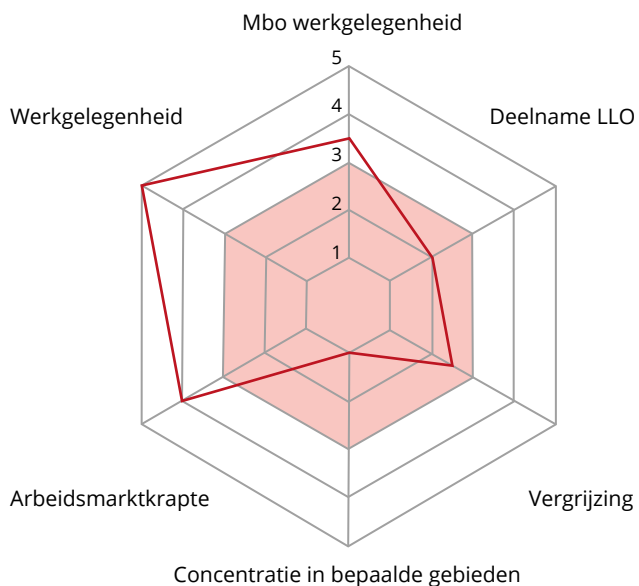
Sector Handel	3
De grootte van de sector	5
Aantal zelfstandigen	6
Opleidingen en werkniveau	7
Opleidingsniveau	7
ISCO niveau	8
Leven lang ontwikkelen (LLO)	9
Regionale spreiding en arbeidsmarktkrapte	10
Human capital	12
Bronnen	13

Sector Handel

Gegevens op sectorniveau; alleen krapteberoepen zijn op beroepsniveau

Werkgelegenheid

- omvangrijke sector
- veel op mbo-niveau
- verspreid door heel Nederland
- bovengemiddelde arbeidsmarktkrapte
- weinig vergrijzing en meer instroom dan uitstroom
- minder dan gemiddelde LLO-deelname

■ Gemiddelde sector ■ Handel
 5 = ver boven gemiddelde 4 = boven gemiddeld 3 = gemiddeld
 2 = onder gemiddeld 1 = ver onder gemiddeld

Beleids- en politieke ontwikkelingen van belang voor de sector:

- Detailhandelsbedrijven hebben te maken met hoge kostenstijgingen en moeten tegelijkertijd komende periode de tijdens de coronapandemie opgebouwde belastingschulden terugbetalen waardoor meer bedrijven in financiële problemen komen.
- De koopkracht van lagere en middeninkomens en de marges van bedrijven blijven door aanhoudende hoge energiekosten onder druk staan.
- Ingegeven door de coronapandemie en de oorlog in Oekraïne, is de groothandel genoodzaakt meer in te zetten op efficiënte toeleveringsketens op basis van data en digitalisering.
- Als de overheid elektrisch rijden niet meer gaat stimuleren (o.a. subsidie op relatief hoge aanschafprijs en meer laadpalen) dan neemt de groei van de vraag naar elektrische auto's af.

De sectorgegevens zijn op sectieniveau van de CBS SBI-indeling; het betreft geaggregeerde gegevens van alle bedrijven die volgens de Kamer van Koophandel-registratie met hun hoofdactiviteit onder de volgende sectie vallen.

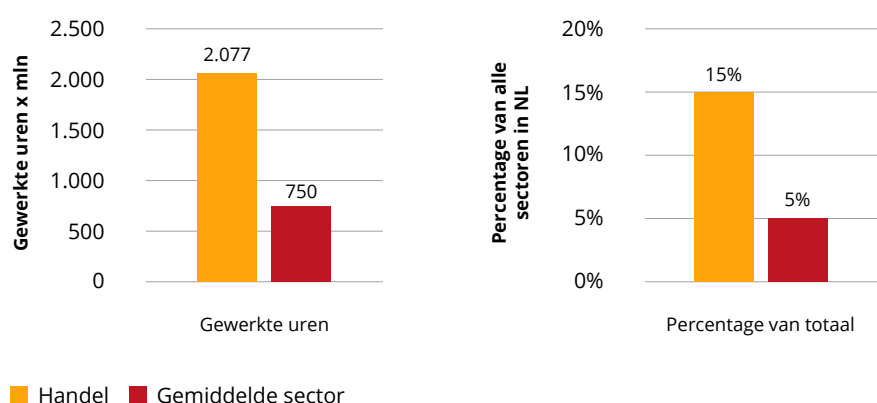
Sectie G Groot- en detailhandel; reparatie van auto's, bestaande uit de volgende 2-digit groepen:

- 45 Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers
- 46 Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)
- 47 Detailhandel (niet in auto's)

De grootte van de sector

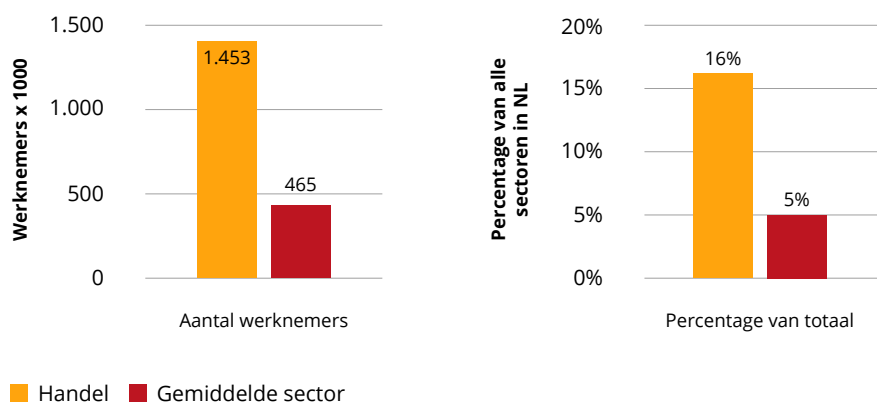
De sector Handel was in 2022 zowel qua gewerkte uren als het aantal (zzp-)banen flink groter dan de gemiddelde sector in Nederland. Procentueel bevat de sector ongeveer 16% van de werknemersbanen en 10% van de zzp-banen van Nederland. Daar tegenover worden er in de sector ongeveer het verwachte aantal uren gewerkt voor het aantal banen; 15% van de gewerkte uren in Nederland.

Figuur 1: **Aantal gewerkte uren - Handel in 2022**

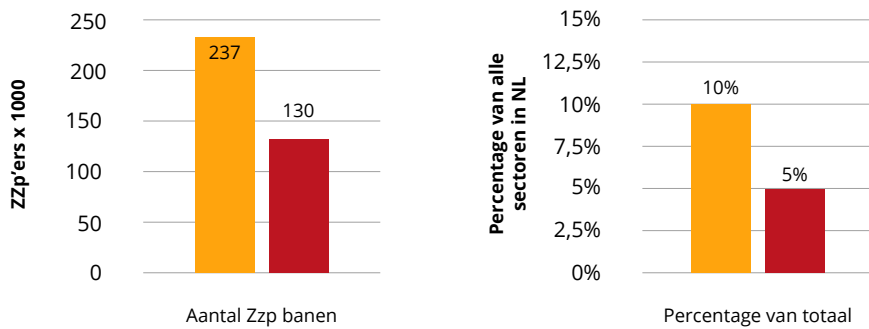
Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Figuur 2: **Aantal werknemersbanen - Handel in 2022**

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Figuur 3: **Aantal zzp-banen - Handel in 2022**

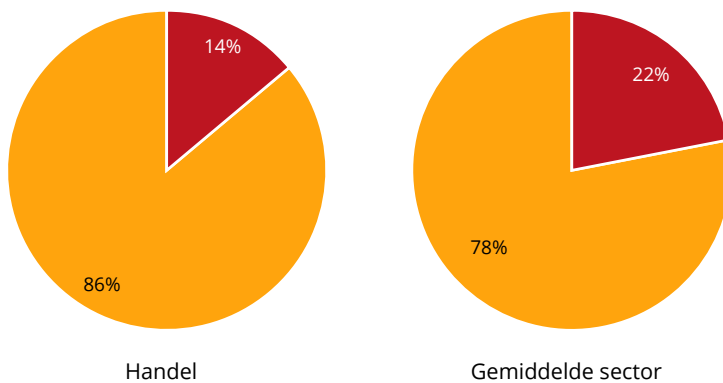
■ Handel ■ Gemiddelde sector

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Aantal zelfstandigen

Het percentage zzp'ers (aantal zzp'ers gedeeld door het totaal aantal werkenden binnen de sector) in 2022 ligt lager dan het percentage in de gemiddelde sector in Nederland.

Figuur 4: **Het percentage zzp'ers – Handel in 2022**

■ Werknemer ■ Zzp'er

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

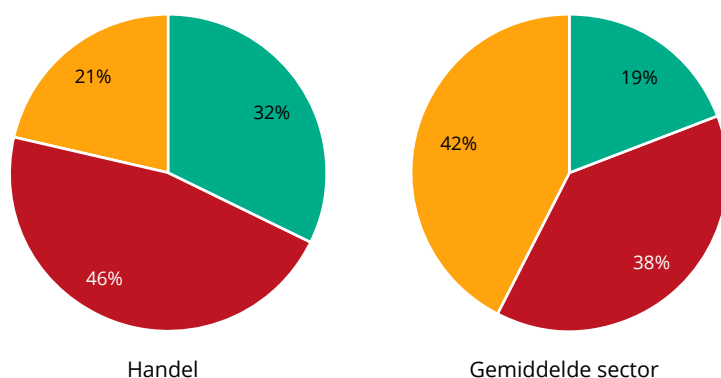
Opleidingen en werkniveau

Binnen de sector Handel zijn er relatief veel werknemers met een laag of middelbaar opleidingsniveau. Ook het soort werk dat wordt uitgevoerd is qua niveau niet erg gespecialiseerd. Daarmee biedt de sector veel werkgelegenheid voor leerlingen afkomstig van het mbo.

Opleidingsniveau

De sector heeft met name een middelbaar opleidingsniveau (46%), 21% van de werknemers is in 2021 hoogopgeleid. Het aandeel laag opgeleiden ligt met 32% hoger dan het landelijk gemiddelde van 19%. De sector biedt dus, ten opzichte van de gehele arbeidsmarkt, veel werkgelegenheid aan mbo-geschoolden.

Figuur 5: **Opleidingsniveau – Handel (2021)**

■ Hoog ■ Middelbaar ■ Laag

Bron: CBS: EBB (2022) - bewerking door SEOR

Toelichting bij opleidingsniveau¹

De verschillende soorten opleidingen in Nederland worden door het CBS ingedeeld in drie categorieën. Het CBS definieert de categorieën als volgt.

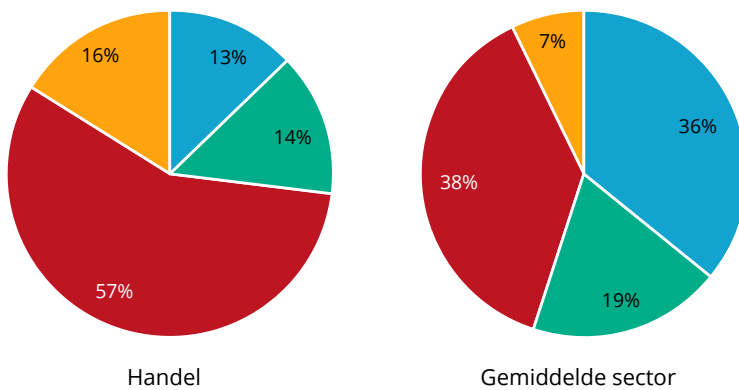
- Laag: dit omvat onderwijs op het niveau van basisonderwijs, het vmbo, de eerste drie leerjaren van havo/vwo of de assistentenopleiding (mbo-1).
- Middelbaar: dit omvat de bovenbouw van havo/vwo, de basisberoepsopleiding (mbo-2), de vakopleiding (mbo-3) en de middenkader- en specialistenopleidingen (mbo-4).
- Hoog: dit omvat onderwijs op het niveau van hbo of wo.

¹ Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/33/verschil-levensverwachting-hoog-en-laagopgeleid-groeit/opleidingsniveau>

ISCO niveau

De mate waarin het werkniveau in de sector Handel is gespecialiseerd is beperkt. Bij 13% van de banen in de sector gaat het om zeer gespecialiseerd werk; dit ligt ver onder het landelijk gemiddelde van 36%.

Figuur 6: **Werkniveau – Handel (2021-2022)**

■ Niveau 1 ■ Niveau 2 ■ Niveau 3 ■ Niveau 4

Bron: CBS, EBB (2023) - bewerking door SEOR

Toelichting bij ISCO niveau²

De "International Standard Classification of Occupations" (ISCO) wordt internationaal gebruikt om beroepen te vergelijken op basis van het niveau en de specialisatie die nodig is voor het beroep. De standaard wordt onder andere gehanteerd door het CBS en het UWV.

Naarmate het niveau toeneemt neemt ook de mate van specialisatie toe. De niveaus worden door het UWV als volgt gedefinieerd.

- Beroepsniveau 1: eenvoudige routinematige taken, waarvoor elementair of lager onderwijs volstaat.
- Beroepsniveau 2: weinig tot middelmatig complexe taken, waarvoor lager of middelbaar onderwijs vereist is.
- Beroepsniveau 3: complexe taken, waarvoor middelbaar of hoger onderwijs vereist is.
- Beroepsniveau 4: zeer complexe gespecialiseerde taken, waarvoor hoger of wetenschappelijk onderwijs vereist is.

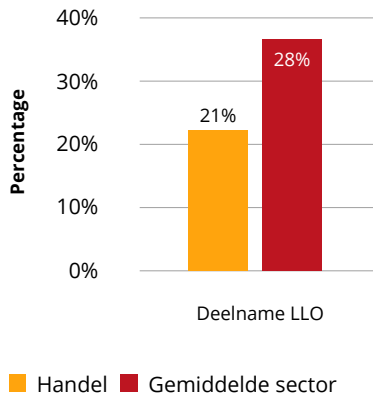
² Bron: https://www.uwv.nl/imagesdxa/duiding-arbeidsmarktontwikkelingen-juli-2021_tcm94-447013.pdf

Leven lang ontwikkelen (LLO)

Er wordt in de sector onder gemiddeld (21% versus landelijk 28%) geparticipeerd aan leven lang ontwikkelen (LLO) door het personeel van 25-65 jaar.

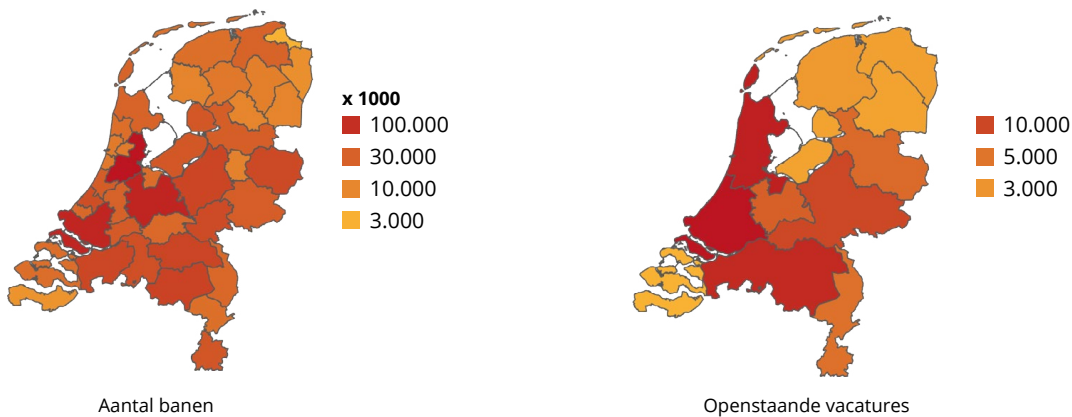
Figuur 7: **Deelname aan leven lang ontwikkelen (LLO) door 25-65-jarigen – Handel (2022)**

Regionale spreiding en arbeidsmarktkrapte

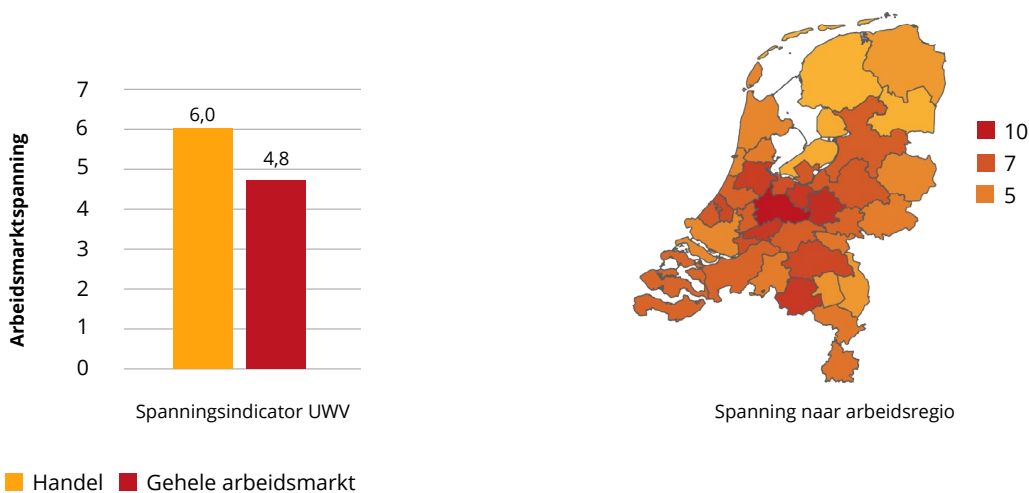
Banen binnen de sector Handel bevinden zich door heel Nederland en zijn daarmee niet erg geconcentreerd. Dat brengt de aard van de sector ook met zich mee, met name de detailhandel. Het aantal openstaande vacatures ligt met name hoog in Noord- en Zuid-Holland en Noord-Brabant.

Figuur 8: Regionale verschillen werkgelegenheid – Handel (Q4 2022)

Bron: CBS (2022), - bewerking door SEOR

Figuur 9: Spanningsindicator UWV – Handel (Q4 2022)

■ Handel ■ Gehele arbeidsmarkt

Bron: UWV (Werk.nl) – 2022 – bewerking door SEOR

De spanningsindicator voor de sector Handel (6,05) ligt in het laatste kwartaal van 2022 boven het landelijk gemiddelde (4,75) en geeft daarmee aan dat de arbeidsmarkt krapper is dan gemiddeld. Voor de sector zijn met name vacatures ontstaan in de volgende beroepsklassen: *Commerciële beroepen* (48%), *Bedrijfseconomische en administratieve beroepen* (22%) en *Transport en Logistiek* (25%).

Binnen deze beroepsklassen hadden de volgende kansrijke beroepen op mbo-niveau (ISCO 2 en 3) de hoogste arbeidsmarktspanning.

Bedrijfseconomische en administratieve beroepen:

- Transportplanners en logistiek medewerkers – *Spanning: 14,46*
- Boekhouders – *Spanning: 10,75*

Commerciële beroepen:

- Verkoopmedewerkers detailhandel – *Spanning: 7,19*
- Vertegenwoordigers en inkopers – *Spanning: 6,96*

Transport en logistiek

- Vrachtwagenchauffeurs – *Spanning: 10,40*

Toelichting bij spanningsindicator UWV³

De spanningsindicator wordt berekend door het aantal openstaande vacatures zoals bekend bij het UWV, te delen door het aantal WW-uitkeringen die minder dan een half jaar lopen. Hoe hoger de spanningsindicator hoe krappere de arbeidsmarkt is, en dus hoe groter de behoefte aan personeel.

De indeling van de spanningsindicator zoals gegeven door het UWV is als volgt:

- 0,06 tot 0,25: zeer ruim
- 0,25 tot 0,67: ruim
- 0,67 tot 1,50: gemiddeld
- 1,50 tot 4,00: krap
- 4,00 tot en met 16,00: zeer krap.

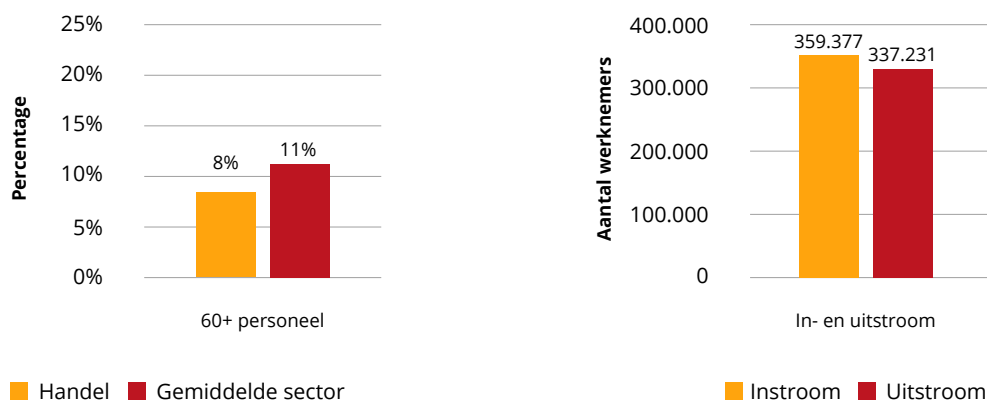
Op basis van een combinatie van het CBS overzicht “ontstane vacatures SBI-ROA beroepsklasse” en de UWV spanningsindicator per beroepsklasse is er, per SBI-sector, door SEOR een gewogen spanningsindicator gemaakt. Zie bronnen voor een toelichting.

³ https://www.werk.nl/imagesdxa/uwv-kansrijke-beroepen-2023_tcm95-451013.pdf

Human capital

Binnen de sector Handel ligt in 2023 het percentage 60-plussers lager dan het landelijk gemiddelde. Er was in 2022 sprake van een groei van het aantal banen in de sector; de instroom van personeel naar de sector toe was hoger dan de uitstroom vanuit de sector. Het saldo lag in 2022 op een toename van 22.146 werknemers. Er is dus geen sprake van een demografische druk in deze sector.

Figuur 10: **Leeftijdsopbouw (2023), in- en uitstroom personeel (2022) - Handel**

Bron: CBS (2023-en 2022), - bewerking door SEOR

Bronnen

De gegevens zijn berekend op basis van de informatie in de onderstaande bronnen; er zijn geen aanpassingen gedaan. Gegevens naar sector- én mbo-niveau tegelijkertijd zijn niet openbaar beschikbaar anders dan opgenomen.

CBS

Grootte van de sector: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84166NED/table?dl=92DEA>

Opleidingsniveau: <https://arbeidsmarktinzicht.nl/content/states/index/99179?region=4§or=10>

ISCO niveau: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2023/32/werkzame-beroepsbevolking-beroep-en-sector-2021-2022>

In- en uitstroom: <https://sbi.topsectorenarbeidsmarktmonitor.nl/over-het-dashboard-4>

Deelname LLO: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85316NED/table?ts=1687163916702>

Leeftijdsopbouw: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85316NED/table?ts=1687163916702>

Regionale banen: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83582NED/table?ts=1691156730952>

Ontstane vacatures; beroepenindeling ROA: <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/85081NED>

Openstaande vacatures: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83599NED/table?ts=1696841092879>

UWV – gegevens op beroepsniveau

UWV Spanningsindicator: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/datasets>

UWV Vacatures: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/datasets>

Beleids- en politieke ontwikkelingen

ABN AMRO - [Sectoren - ABN AMRO](#)

ING - [Jouw sector - ING](#)

Rabo - [Sectorprognoses: milde recessie en structurele uitdagingen - Rabobank](#)

Rabo - [Sectorprognoses: groeivertraging in vrijwel alle sectoren - Rabobank](#)

SBB - [Trendplaat of Trendrapport](#)

Berekening spanningsindicator op SBI-sector niveau

Op basis van de dataset "Ontstane vacatures; beroepenindeling ROA" is voor 2022 gekeken naar de weging van een bepaalde beroepsklasse in het totaal aantal vacatures dat in een bepaalde SBI-sector was ontstaan. De spanningsindicator per SBI-sector is vervolgens uitgerekend met de volgende formule:

$$\text{Spanningsindicator sector} = \sum_{i=1}^n \frac{\text{Vacatures beroepsklasse}_i}{\text{Vacatures sector}} \times \text{Spanningsindicator Beroepsklasse}_i$$

Met n=aantal beroepsklassen binnen de SBI-sector